

ViS - Vård i samverkan

Kommun(er): Länets samtliga kommuner
Region Uppsala: Samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar

Fastställt av: Redaktionsrådet

Datum: 2018-05-15

Fast vårdkontakt

Innehåll

Bakgrund.....	2
Syfte	2
Ansvar.....	2
Verksamhetschef.....	2
Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR).....	2
Omfattning	3
Genomförande.....	3
Samordning.....	3
Information	3
Förmedla.....	3
Kontaktperson.....	4
Versionshistorik	4
Referenser	4

Bakgrund

Bestämmelser om fast vårdkontakt infördes år 2010 i hälso- och sjukvårdslagen, HSL. Numera anges i Patientlagen¹ att en fast vårdkontakt ska utses om patienten begär det, eller om det är nödvändigt för att tillgodose hens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. Av hälso- och sjukvårdsförordningen² framgår att verksamhetschefen ska utse en fast vårdkontakt om sådant behov finns. Från 2018³ ska den landstingsfinansierade öppenvården utse en fast vårdkontakt då de emottagit ett inskrivningsmeddelande och innan patienten skrivs ut.

Hälso- och sjukvården ska samordna vårdinsatser från olika enheter och vårdgivare samt andra berörda myndigheter. Samordningsansvaret ligger på hälso- och sjukvården, inte hos patienten själv.

Syfte

Syftet med fast vårdkontakt är trygghetsskapande och att stärka patientens ställning inom hälso- och sjukvården. En fast vårdkontakt ger ökad möjlighet att överblicka hela patientens vårdssituation och säkerställer därmed patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet, oavsett boendeform och vårdgivaransvar. Det gäller i synnerhet när flera kompetenser, vårdnivåer och vårdgivare är involverade. Syftet med riktlinjen är att säkerställa att alla vårdgivare i Uppsala län, oavsett huvudman, tillämpar riktlinjen i sin verksamhet.

Ansvar

En fast vårdkontakt kan vara någon ur hälso- och sjukvårdspersonalen, t.ex. en läkare, sjuksköterska, fysioterapeut, arbetsterapeut, kurator, psykolog, undersköterska eller mentalskötare⁴. Har patienten önskemål om en särskild person som fast vårdkontakt ska detta så långt möjligt tillgodoses. Information om rättigheten till fast vårdkontakt bör finnas på webbplats hos både kommun och Region Uppsala.

Verksamhetschef

Verksamhetschefen utser en fast vårdkontakt när hälso- och sjukvården anser att det behövs eller om patienten själv begär det. När en patient har flera fasta vårdkontakter måste samordningsansvarig fast vårdkontakt utses, om möjligt där patienten har sin huvudsakliga vård. De fasta vårdkontakterna ska samverka och samordna insatser för enskild patient. Patienten måste samtycka till att detta sker enligt bestämmelserna om sekretess.

Verksamhetschef i Region Uppsala respektive kommun har ansvar för att implementera och kommunicera innehållet i riktlinjen till sin personal och upprätta nödvändiga rutiner i sin verksamhet.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)

I kommunen anvisar MAS och MAR om när en fast vårdkontakt (legitimerad personal) ska utses till personer i hemsjukvården⁵.

---

¹ Patientlag (2014:821) 6 kap 2§

² Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) 4 kap 1§

³ [Lag \(2017:612\) om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård](#)

⁴ [Om fast vårdkontakt och samordnad individuell plan - Nationell vägledning](#), Socialstyrelsen, Artikelnr 2017-10-25

⁵ Hälso- och sjukvårdsförordning (2017:80) 4 kap 6§

Omfattning

Patienter som har kontakt med flera olika delar av sjukvården och olika vårdgivare kan behöva flera fasta kontakter, till exempel från både kommun och Region Uppsala.

Antalet patienter per given fast vårdkontakt kan bestämmas löpande i dialog mellan verksamhetschefen och den aktuella fasta vårdkontakten.

För en patient med livshotande tillstånd⁶, ska verksamhetschef utse en legitimerad läkare som fast vårdkontakt med ansvar att samordna och planera patientens vård.

Genomförande

Den fasta vårdkontakten behöver vara lätt att nå för patient, närstående och andra vård- och omsorgsgivare. Att bistå patienten och utgå från patientens behov är centralt i uppdraget som fast vårdkontakt. Genom att det finns en tydligt utpekad person att kontakta skapas förutsättningar för kontinuitet för den enskilda patienten.

Samordning

Samordning kan inkludera uppföljning av planerad vård, samt omvårdnads- och rehabiliteringsinsatser. När en patient har flera vårdgivare kan särskilt samverkan kring läkemedelsbehandling behöva uppmärksammas och läkemedelsgenomgång initieras

Information

Patienten ska informeras om följande: vem/vilka som är fast(a) vårdkontakt(er) (namn, arbetsplats, telefonnummer) och hur kontakter tas. Vid behov informeras även närstående. När fast vårdkontakt avslutats eller när patienten avböjer erbjudandet ska detta dokumenteras i patientens journal.

Den fasta vårdkontakten kan vara den som lämnar information till patienten om vårdsituationen och det som följer av bestämmelserna i 3 kap. patientlagen.

I 3 kap. 1-2 §§ patientlagen anges bl.a. att patienten ska få information om

- sitt hälsotillstånd
- de metoder för undersökning, vård och behandling som finns
- möjligheten att välja vårdgivare och utförare inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården
- vårdgarantin.

Om information inte kan lämnas till patienten ska den ges till en närstående, om inte bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt hindrar detta. Informationen ska anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella för-utsättningar.

Samtliga beslut och planerade insatser samt given information ska dokumenteras i journal.

Förmedla

Att förmedla kontakter med t.ex. specialiserad sjukvård kan vara avgörande för patienter med flera samtidigt diagnoser, för att främja en helhetssyn på den enskildas situation

---

⁶Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, (SOSFS 2011:7) om livsuppehållande behandling

Kontaktperson

Den fasta vårdkontakten kan utgöra patientens person för kontakt med andra delar av vård, omsorg och myndigheter. Det möjliggör att patientens ställning stärks, framförallt när en persons tillstånd begränsar hans eller hennes möjligheter att ta aktiv del av planeringen av vården

Versionshistorik

2018-05-15 En revision har genomförts till följd av nya författningar och samtidigt har ansvaret för verksamhetschefen och den fastat vårdkontakten tydliggjorts. Revisionen grundar sig även på Socialstyrelsens publikation [Om fast vårdkontakt och samordnad individuell plan – Nationell vägledning](#).

Referenser

[Patientlag \(2014:821\)](#)

[Hälso- och sjukvårdsförordningen \(2017:80\)](#)

[Din skyldighet att informera och göra patienten delaktig](#), Handbok för vårdgivare, chefer och personal.

Min guide till säker vård (patienthandbok) www.socialstyrelsen.se

[Om fast vårdkontakt – Nationell vägledning](#)

[Samordnad individuell plan \(SIP\) VIS-dokument](#)

[Lag \(2017:612\) om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård](#)

[Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om livsuppehållande behandling SOSFS 2011:7](#)

[Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd \(SOSFS 2007:10\) om samordning av insatser för habilitering och rehabilitering](#)